

6. RAZRED, 2. SKUPINA - BOŽICA Š. Ž.

	NAVODILO	NAČIN DELA	NAVODILO NADOMEŠČA NEPOSREDNO PEDAGOŠKO DELO ZA NASLEDNJE TERMINE
1.	<p>V DZ 6 reši naloge na str. 85 in 86.</p> <p>Pri reševanju si pomagaj s šolskim in delovnim zvezkom, poišči sklanjanje samostalnikov mati in hči. Pri samostalnikih smo se učili tudi o tem, kaj so edninski in kaj množinski samostalniki.</p> <p>Prebivalce krajev, pokrajin, držav pišemo z veliko začetnico: Kobaridci, Primorci. Slovenci. Seveda tudi Kobarid, Primorska, Slovenija.</p> <p>Lastna imena delimo na: osebna, zemljepisna in stvarna. V pomoč naj ti bo spodnji učni list.</p>	<p>Ponavljjanje in utrjevanje</p> <p>Pravopis</p> <p>Učni list</p> <p>Rešitve nalog glej spodaj.</p>	27. 5. 2020; (8:50-9:35)

VELIKA ZAČETNICA

LASTNA IMENA so imena, s katerimi poimenujemo točno določena bitja, zemljepisne pojave in stvari. Zato ločimo: **osebna, zemljepisna, stvarna lastna imena. Pišemo jih z veliko začetnico.**

OSEBNA LASTNA IMENA

rojstna ali krstna imena	Janez, Urša, Tine, Pepca, Rok....
družinska imena in priimki	Simčič, Drnovšek, Peterka, Čop, pri Ribičih..
izmišljena imena	Pavle Sedmak, Pipec, Črni, ...
imena prebivalcev	Desklan, Slovenec, Primorec, Italijan, Evropejec,..
imena živali	Arne, Cof, Nik, Liska,...

- vaščan, trgovec, policist, belec, kristijan, pilovec,..... pišemo z malo začetnico
- Rojstno ime pišemo pred priimkom (Ana Mikuž) razen v seznamih.
- Svojlilne pridevnike izpeljane iz osebnih lastnih imen pišemo z veliko začetnico:
Primož → Primožev.

Sem uvrščamo strnjena naselja
(trgi, vasi, zaselki, mesta, velemesta)

Sem uvrščamo: države, pokrajine,
predele večjih naselij,
oceane, morja, jezera, reke,
hribovja, gore, nižine, kotline, doline, polja,
jame, puščave, celine, otoke, polotoke,
dele krajev, ceste, ulice, trge,
poslopja, mostove,
nebesna telesa, ozvezdja.

Takšna imena so lahko enobesedna (Deskle) ali večbesedna (Nova Gorica).

ENOBESEDNA NASELBINSKA IN NENASELBINSKA LASTNA IMENA PIŠEMO Z VELIKO ZAČETNICO(Triglav, Soča, Slovenija, Rodež, Plave,...) !

Naslednja zemljepisna lastna imena razvrsti na naselbinska in nenaselbinska: Logarska dolina, Ljubljana, Korada, Ljubljanska kotlina, Srebričeva ulica, Primorska, Gorenje Deskle, Kanal, Portoropž, Novo mesto

NASELBINSKA	NENASELBINSKA

VEČBESEDNA NASELBINSKA IN NENASELBINSKA IMENA

NASELBINSKA	NENASELBINSKA
<i>VSE BESEDE PIŠEMO Z VELIKO ZAČETNICO, IZJEMA SO LE BESEDE: vas, mesto trg, selo, sela, selca, KI JIH PIŠEMO Z MALO ZAČETNICO, in to le, če so na nepravem mestu</i>	<i>PRVO BESEDO PIŠEMO VEDNO Z VELIKO ZAČETNICO, NEPRVE BESEDE PA Z MALO, če seveda niso same lastno ime</i>
Novo mesto, Gorenja vas, Stari trg, Staro selo,	Logarska dolina, Bohinjsko jezero, Dunajska cesta,
Kranjska Gora, Zidani Most, Škofja Loka,	Sava Bohinjka, Julijske Alpe, Velika Britanija,

- Predloge(pri, ob, na,..), ki so na nepravem mestu pišemo z malo začetnico: Most na Soči, Ljubno ob Savinji, Šentvid pri Stični).
- Pridevniške izpeljanke iz zemljepisnih lastnih imen na –ski, - ški pišemo z malo začetnico: Deskle ➔ **desklanski**.

Dopolni zgornjo razpredelnico s svojimi primeri!

STVARNA LASTNA IMENA

To so: naslovi knjig, časopisov, filmov, skladb, likovnih umetnin, prireditev, imena podjetij in zavodov, imena društev in združenj, imena izdelkov,...

Takšna imena so lahko **enobesedna** ali **večbesedna**.

ENOBESEDNA STVARNA LASTNA IMENA PIŠEMO Z VELIKO ZAČETNICO(Delo, Pastirci, ..)!

VEČBESEDNA LASTNA IMENA PIŠEMO TAKO, DA PRVO BESEDO PIŠEMO Z VELIKO ZAČETNICO, NEPRVE BESEDE PA Z MALO ZAČETNICO, ČE LE TE NISO SAME LASTNA IMENA(Pionirski list, Primorske novice, Grivarjevi otroci, Državna založba Slovenije, Osnovna šola Deskle,...)!

- Praznike pišemo z malo začetnico(novo leto, božič, valentinovo) razen: Prešernov dan, Marijino vnebovzetje, ...
- Poimenovanja zgodovinskih dogodkov in gibanj pišemo z malo začetnico(francoska revolucija, druga svetovna vojna, nacizem,..).
- Imena obdobj pišemo z malo začetnico(realizem, romantika,...).

Zapiši s pisanimi črkami:

MLADINSKA KNJIGA

ČOKOLADA GORENJKA

MERKATOR

Rešitve:

3. a) DA
 b) DA
 c) DA
 č) DA
 d) NE
 e) DA
 f) DA
4. a) 8, 1, 4, 3, 9, 2, 7, 5, 6
 b) Pekač, mešalnik, dve posodi za mešanje, kuhalnico.
 c) Otroške piškote, jajca, sir maskarpone, črno kavo, kakav.
 č) Besedilo je navdilo za delo, ker navaja pripomočke in sestavine za določeno sladico. Po korakih nas vodi od začetka do cilja. Napisano je v sedanjem času.
5. Da, saj govori o določeni dejavnosti od začetka do cilja.
6. Kadar tvorimo navdilo za delo, moramo paziti, da korake oz. faze opravlja/postopka zapišemo v pravnem zaporedju in tako, da bo naslovnik znal po naših navdilih izpeljati določeno aktivnost.

Kaj pomaga, drugo znati, temu, ki ne zna pisati

1. a) redek – redkost
 b) ljubek – ljubka
 c) dogodek – dogodka
 č) Matjaž – Matjažev
 d) težek – težko
 e) nizek – nizka
 f) klub – klubski
 g) gladek – gladaka
 h) ozek – ozka.

DRŽAVA	DRŽAVNI JEZIK	DRŽAVA	DRŽAVNI JEZIK
Hrvaška	hrvaški	Avstrija	avstrijski
Slovenija	slovenski	Poljska	poljski
Italija	italijanski	Velika Britanija	angleški

3. a) pridelali, predelali
 b) prepis, pripis

8. a) matt
 b) héero
 c) mati
 č) héero/hét
9. b) je
 c) so
 č) so
 d) je
 e) je
 f) so

EDNINSKI SAMOSTALNIKI	MNOŽINSKI SAMOSTALNIKI
koruza, voda, sol, pridnost	Alpe, počitnice, možgani

10.

ZEMLJEPIŠNO IME	PREBIVALEC	PREBIVALKA
Primorska	Primorec	Primorka
Ajdovščina	Ajdovec	Ajdovka
Dolenjska	Dolenjec	Dolenjka
Trst	Tržačan	Tržačanka
Novo mesto	Novomešan	Novomešanica
Brežice	Brežičan	Brežičanka
Maribor	Mariborčan	Mariborčanka
Velenje	Velenčan	Velenčanka
Mežica	Mežičan	Mežičanka
Idrija	Idričan	Idričanka
Evropa	Evropejec	Evropejka

11. a) mora
 b) moraš
 c) morem, moram
 č) moreš
 d) mora
12. b) Dese Muck
 c) France Bevč, Slovenec
 č) Marka
 d) Simon Gregorčič, Josip Jurčič
 e) Primož
13. a) iz vasi Boben
 b) v moj rodni Breg
 c) skozi Podplat
 č) iz Črne doma
 d) skozi Cesto
14. a) Italijanov
 b) Koprčanov